

**Maarif teşkilâtına dair kanunun 11 inci maddesi hükmünü
2 sene tecil eden 1707 numaralı kanunun 2 sene temdidi
hakkında 1402 numaralı kanun lâiyhası ve Maarif, Dahiliye
ve Bütçe encümenleri mazbataları**

T. C.

Başvekâlet

Muamelât müdürlüğü

Sayı: 6/1600

12 - VI - 1932

B. M. M. Yüksek Reisliğine

789 numaralı maarif teşkilâtına dair kanunun 11 inci maddesini iki sene tecil eden 1707 numaralı kanunun iki sene daha temdidi hakkında Maarif vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 9 - VI - 1932 tarihli içtimaında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına müsaade buyurulmasını rica ederim efendim.

Başvekil

İsmet

Esbabı mucibe

22 mart 1926 tarihinde neşrolunan 789 numaralı maarif teşkilâtına dair kanunun 11 inci maddesinde (ilk tedrisat muallim muavinlerine ayrıca ayda bin kuruştan çok, beş yüz kuruştan az olmak üzere ev kirası verilir) denilmekte olup bu hüküm 19 - VI - 1930 tarihli ve 1707 numaralı kanunla iki sene müddetle tecil edilmişti. 1707 numaralı kanunun ikinci maddesi mucibince 1 haziran 1930 tarihinden itibaren mevki meriyete vazedilmiş olduğundan mezkûr tecil müddeti 1 haziran 1932 tarihinde hitama erecek demektir .

Halbuki:

Bir çok vilâyetlerden vaki müracaatlara nazaran şimdilik ilk mektep muallimlerine verilecek ev kiralari için idarei hususiye bütçelerinden tahsisat tefrikine mali imkân bulunmadığı anlaşılmaktadır. Filvaki bir taraftan umumî vergilere munzam idarei hususiye varidatının bu vergilerin tadilile tenezzüle uğraması, diğer taraftan 1882 numaralı kanunla vilâyetlerin en esaslı varidatı olan yol mükellefiyetinin nısıf derecesine indirilmesi vilâyet hususi bütçeleri umum varidatının üçte bir derecesinde indirilmesi vilâyet hususi bütçeleri umum varidatının üçte bir derecesinde azalmasına sebep olmuş ve aynı zamanda 1867 numaralı kanunla yatı ve sanat mekteplerinin vilâyetlere devri ve 1715 numaralı kanunla Cümhuriyet merkez bankasına hisse tefriki masarifatın bilâkis mühim bir surette tezayüdünü tevhit eylemiştir.

Muallim ve muavinlerine 789 numaralı kanun mucibince verilmesi iktiza eden ev kirası senevi takriben 1 250 000 liraya baliğ olmaktadır.

Esas itibarile teadül kanununa tâbi olan muallimlerin teadül dereceleriyle kendilerine tahsis edilmiş olan maaşları mezkûr kanunun umumî hükümlerine nazaran gayrikabili tezyit olduğundan ve bundan bir sene evvel hakkı müktesepi kesilen umumî muvazene kadrolarına dahil memurlara da yeni bir şey verilmediğinden muallimler için ve hatta teadül derecelerindeki maaşların kâfi görülerek maarif teşkilâtına dair kanunun 11 inci maddesini iki sene müddetle tecil eden 1707 numaralı kanunun iki sene daha temdidi zarurî görülmektedir efendim.

Maarif encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Maarif encümeni
Karar No. 17
Esas No. 1/102

6 - VII - 1932

Yüksek Reisliğe

1707 numaralı kanunun iki sene müddetle temdidine dair olan kanun lâyihası ile esbabı mucibesi mütalea ve tetkik olundu:

Hükûmetin esbabı mucibe mazbatasında zikredildiği veçhile idarei hususiye bütçelerinin muallimlere ait mesken bedellerini verecek halde bulunmadıklarına nazaran 1707 numaralı kanun hükmünün temdidi münasip görülmüştür. Ancak idarei hususiye bütçelerinin daha etraflı bir tetkikile mesken bedelleri meselesinin bir an evvel halli elzem olduğundan ve bunun için de bir sene müddet kâfi görüldüğünden lâyihanın birinci maddesi ona göre tadil edilerek kanun lâyihası Yüksek Meclisin tasvibine arz ve takdim olunmuştur.

Maarif E. Reisi	M. M.	Kâ.	Aza	Aza	Aza
Erzurum	Sinop	Afyon Karahisar	Urfa	Afyon	Çankırı
Nafi Atuf		İzzet Ulvi	Refet	Haydar	Talât
Aza					
Yozgat					
A. Cevdet					

Dahiliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Dahiliye encümeni
Karar No. 43
Esas No. 1/102

7 - VII - 1932

Yüksek Reisliğe

789 numaralı maarif teşkilâtı hakkındaki kanunun 11 inci maddesini iki sene tecil eden 1707 numaralı kanun lâyihası Maarif encümenince müzakere olunduktan sonra tetkik edilmek üzere encümenimize havale buyurulmuş, gerek Hükûmetin ve gerek Maarif encümeninin lâyihaya bağlı mazbatalarındaki sebepler encümenimizce de muvafık görülerek lâyihanın Maarif encümeninin tadili veçhile kabulüne karar verilmiştir.

Havalesi mucibince Bütçe encümenine tevdi olunur.

Dahiliye E. Reisi	Reis V.	M. M.	Kâ.	Aza	Aza	Aza
Tekirdağ	Tekirdağ	Malatya	Muş	Ş. Karahisar	Rize	Amasya
Cemil	M. Faik	Muttalip		Vasfi Raşit	Esat	Esat
Aza	Aza	Aza				
Zonguldak	Zonguldak	Malatya				
Halil	Rifat	Vasıf				

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
M. No. 98
Esas No. 1/402

18 - IV - 1933

Yüksek Reisliğe

Maarif teşkilâtına dair olan 789 numaralı kanunun 11 inci maddesi hükmünü iki sene müddetle tecil eden 1707 numaralı kanun hükmünün iki sene daha temdidi hakkında olup Maarif ve Dahiliye encümenleri mazbatalarile birlikte encümenimize tevdi kılınan kanun lâyihası Dahiliye ve Maarif vekilleri Beylerin mütaleaları dinlendikten sonra encümenimizce de tetkik ve müzakere olundu.

Maarif teşkilâtı hakkındaki 789 numaralı kanunun, ilk tedrisat muallim ve muavinlerine ev kirası verilmesine dair olan 11 inci maddesi hükmünü, 1 haziran 1930 tarihinden itibaren iki sene müddetle tecil eden 1707 numaralı kanunun hükmü 31 mayıs 1932 tarihinde bitmiştir. Hükümet hususî idare bütçelerinin sıkıntılı vaziyetleri dolayısıyla mezkûr kanun hükmünün; bittiği tarihten itibaren iki sene daha temdit edilmesini geçen sene bu lâyiha ile teklif etmiş ve bu müddet Maarif ve Dahiliye encümenlerince bir sene olmak üzere kabul edilerek lâyiha 6 temmuz 1932 tarihinde encümenimize gelmiş ise de Melcisin tatili müzakeresi dolayısıyla intaç olunamamıştır.

Cereyan eden müzakere neticesinde teklif lâyihası esas itibarile muvafık görülmekle beraber mezkûr encümenlerce kabul olunan bir sene temdidin mayıs nihayetinde hitam bulacağı ve 1933 malî senesi zarfında dahi hususî idarelerin bu mesken tazminatını verecek paraları olmadığı Dahiliye vekili Beyefendinin izahatından anlaşıldığından temdidin Hükümetin teklifi veçhile iki sene olarak kabulüne karar verilmiştir.

Şekle ait bazı tadilâtlarla hazırlanan kanun lâyihası Umumî heyetin tasvibine arz olunur.

Reis	Rs. V.						
Gümüşane	Konya	Çorum	Edirne	Aksaray	Elâziz	İstanbul	Kayseri
<i>H. Fehmi</i>	<i>K. Hüsnü</i>	<i>Mustafa</i>	<i>Faik</i>	<i>Süreyya</i>	<i>H. Tahsin</i>	<i>Sadettin</i>	<i>A. Hilmi</i>
Kırklareli	Isparta	Erzurum	Niğde	Manisa			
<i>M. Nahit</i>	<i>Mükerrem</i>	<i>Aziz</i>	<i>Faik</i>	<i>M. Turgut</i>			

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

22 mart 1926 tarih ve 789 numaralı kanunun 11 inci maddesinin tecili hakkındaki 1707 numaralı kanunun iki sene daha temdidine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — 789 numaralı maarif teşkilâtına dair kanunun 11 inci maddesi hükmünü iki sene müddetle tecil eden 1707 numaralı kanun iki sene daha temdit edilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanun 1 haziran 1932 tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun icrasına Dahiliye ve Maarif vekilleri memurdur.

9 - VI - 1932

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.
<i>İsmet</i>		<i>Zekâi</i>	<i>Ş. Kaya</i>
Ha. V.	Mal. V.	Mf. V.	
<i>Dr. T. Rüştü</i>	<i>M. Abdülhalik</i>	<i>Esat</i>	
Na. V.	İk. V.	S. İ. M. V.	
<i>Hilmi</i>	<i>M. Şeref</i>	<i>Dr. Refik</i>	
G. İ. V.	Zr. V.		
<i>Ali Rana</i>	<i>Muhlis</i>		

MAARİF ENCÜMENİNİN TADİLİ

22 mart 1926 tarih ve 789 numaralı kanunun 11 inci maddesinin tecili hakkındaki 1707 numaralı kanunun iki sene daha temdidine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — 789 numaralı maarif teşkilâtına dair kanunun 11 inci maddesi hükmünü iki sene müddetle tecil eden 1707 numaralı kanun ahkâmı bir sene daha temdit edilmiştir.

MADDE 2 — Aynen

MADDE 3 — Aynen

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

*10 haziran 1930 tarih ve 1707 numaralı kanun
hükmünün iki sene daha temdidine dair kanun
lâyihası*

MADDE 1 — Maarif teşkilâtı kanununun 11 inci maddesinin iki sene müddetle tecili hakkındaki 10 haziran 1930 tarih ve 1707 numaralı kanun hükmü 1 haziran 1932 tarihinden başlamak üzere iki sene daha temdit edilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükmünü icraya Dahiliye, Maliye ve Maarif vekilleri memurdur.